

Metams 10 r., pusmečiui 5 r.
20 k., 3 mėnesiams 2 r. 70
kap., 1 mėnesiui 95 k.

UŽSIENIUOSE

metams 15 r.; 6 mėnesiams
(pusmečiui) 8 rb.; 3 mėne-
siams 4 rb.

Adreso keitimas — 50 kap.

SKELBIMAI:

Petite sielė (4 skiltys prie
tekstą 90 k., po teksto 40 k.

Lietuvių Balsas

Darbo ieškantiems: eilė
15 k.—Giminių ieškantiems:
eilė po teksto 15 k.

REDAKCIJOS

ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Sapery g-lė.
n. 9. b. 9. Telef. 286—46.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. dieną
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
10 kap.

Metai III.

Petrapilis, 1917 m. birželio 29 d.

№ 46 (175).

Armija atliko savo pareigą Tėvynei —
ji pradėjo eiti pirmyn. Atlikite ir Jūs savo
pareigą Tėvynei — palaikykite armiją,
pasirašykite

„LAISVĖS PASKOLAI“

„ŽIBURIO“ MERGAIČIŲ GIMNAZIJA TAMBOVE

stojamieji kvotimai | VISAS SEPTYNIAS KLASES prasidės rugpjūčio 21 dieną.
Prieklasio nebus. Prašymai siųsti lig rugpjūčio 1 d., pažymint: 1) iš kur kandi-
datė? 2) kada gimus? 3) į keltą klasę nori stoti? Kas turi, pridėti metrikus.

Programa — valstybinių moterų gimnazijų.

Lietuvių kalbos kursas — lygus rusų kalbos programai.

Kitų gimnazijų mokinės priimamos be kvotimų. Mokslas prasideda rugsėjo 1 d.

Lūgoje reikalingas mokytojas-a,

Sąlygos geros. Луга, Петроп. губ., Ли-
товский Комитетъ. 124—2

Petrapilis, birželio 29 d.

Del Lietuvių Seimo.

Praeitame „Liet. Balso“ 25-me nu-
meryje buvo įdėta Rygos Tautos Pa-
žangos partijos Skyriaus klausimai del
buvusiojo šiemet Rusijos Lietuvių Seimo
nutarimų. Tai tikrai labai svarbus klausi-
simai ir dalykai, kurie mūsų visuome-
nei būtinai reikia išsiaiškinti. „Lietuvių
Balso“ redakcija ir pati senai jau keti-
no tuos klausimus pajudinti, bet vis
kliudė tai vietos trūkumas laikraštyje,
tai kitos įvairios priežastys. Bet rygie-
čių balsas rodo, jog visuomenė nebegali
suvokti, koki rezoliucija del Lietuvos
ateities yra tikrai Seimo priimta ir ko-
kios vertės bei kiek lietuvių visuome-
nei yra privalomi nutarimai, Santaros
№ 21 paskelbtieji. Svarbu taip pat iš-
siaiškinti apskritai Seimo suirimo klausi-
simas ir išėjusiojo iš Seimo kairiojo
sparno pasielgimas, Seimui suirus, nes
tai, kas „Santaros“ tuo dalyku skelbia-
ma, tikrai gali mūsų visuomenę suklai-
dinti. O tai taip svarbiais reikalais ir
taip svarbiu metu negeistina ir nelei-
stina. Tad reikia apie tai kalbėti pla-
čiau, kad, kiek galint, visa geriau paai-
škėtų. Aprašinėdami Seimą ir jo pose-
džius mes tegalėjome tai trumpai ir
tik paviršimimis paliesti, manydami pa-

skiau grįžti prie jų ir plačiau bei ti-
ksliau pagvildyti.

Visų pirma del Seimo rezoliucijos.
Seimas ilgai, tris dienas svarstė Lietu-
vos politikos ateities klausimą. Tikrai
visas Seimas buvo tos nuomonės, kad
Lietuva turi tapti laisva šalimi, kad ji
pati turi spręsti ir tvarkyti savo likimą.
Bet kaip ta laisvė suprasti ir kaip jos
ieškoti, kokiais keliais einant, ji galima
išgauti? Tais klausimais tuojau pasiro-
dė didelis nuomonių įvairumas. Tautos
Pažanga, stipriais ir giliais išrodymais
paremdama, aiškino, jog Rusijos Lietu-
vių Seimas, nieku nenusižengdamas de-
mokratybei ir revoliucijai, gali, o atsi-
žvelgdamas į dabartinį Lietuvos padė-
jimą, kada ji pati būdama karo pajėga
užimta ir sunkiai suvaržyta, negali lai-
svai pasisakyti kokios politikos ateities
ji sau nori ir reikalauja, ne tik gali,
bet ir privalo aiškiai ir atvirai sufor-
muluoti lietuvių tautos politikos reika-
lavimus, išreikšti aiškiai, jog Lietuva
reikalauja, kad po visų šių dienų atsi-
tikimų ir karo audrų ji taptų nepriklau-
soma valstybe, kad galėtų pati laisvai
spręsti ir tvarkyti savo likimą ir savo
gyvenimą. Nutylėti tai arba neaiškiai
pasakyti, aptraukus kokia pūsle arba
įvyniojus į motyvų vilnas, būtų stačiai
nusižengimas Lietuvos piliečio parei-
goms. Tautos pažangai pritarė Seimo
dauguma: nepartyviųjų ir karininkų
kuopos, krykšč. demokratai ir Katalikų
Tautos Sąjunga. Visi jie giliausiu įsiti-
kinimu jautė, jog Seimas būtinai privalo
aiškiai išreikšti rezoliutyviojoje (nutari-
mų) rezoliucijos dalyje Lietuvos nepri-
klausomybės reikalavimą ir jog jokiū
būdu nuo to negalima atsisakyti. Tai

ne partijos laimėjimas rūpėjo nepriklau-
somybės reikalavimą gynusiems, kaip
norėjo apsukti Seime P. Leonas, pri-
mezdamas visai Seimo daugumai, jog
ji partijų tikslą augščiau statanti, negu
Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą,
ir kaip jis ta pat daro „Santaros“ №
21-me. Reikia atminti, jog Lietuvos ne-
priklausomybės reikalavimą gynė ir už
Tautos Pažangos ir kitų Seimo frakcijų
bei kuopų bendrąją rezoliuciją, kurioje
tas reikalavimas aiškiai suformuluotas,
balsavo labai įvairių ir net labai toli-
mų kits kitam politikos krypsnių žmo-
nių, pradedant liet. soc. revoliucionie-
riais, kurie, tiesa, Seime nebuvo susi-
dėję į atskirą kuopą arba frakciją, ir
baigiant Katalikų Sąjunga ir tokiais,
kurie niekuomet jokioje partijoje nebu-
vo. Tai jeigu kam galima prikišti parti-
jų tikslus, tai tik ne tiems, kuriems
tai daro P. Leonas ir su juo „Santara“,
bet daug greičiau kitam Seimo spar-
nui, kuris kaip tik daugiau partijų ti-
kslais vaduodamasis net ir patį Seimą
suardė. Kairieji, priešindamies Tau-
tos Pažangos pasiūlytajai rezoliucijai,
aiškino, jog nepriklausomybės Seimas
negalys reikalauti, nes tai, girdi, būtų
ėjimas prieš demokratiją, prieš revoliu-
ciją; buržuazijai, girdi, tai būtų ginklas
į rankas kelti reakcijai. Soc. liaudininkai
ir Liet. soc. demokratai visą laiką
išrodinėjo, jog Lietuvos laisvės laimė-
jimas esąs neatskiriamas nuo demokra-
tijos laimėjimo, jog Lietuva galėsianti
tapti tikrai laisva tikrai tada, kada re-
voliucinė demokratija nuversianti pa-
saulyje kapitalizmą, kad sugriusiančios
valstybių sienos ir įsigalėjęs interna-
cijonalas. Ir tt. ir tt. Gi Rekašius taip
pat soc-dem. atstovas, staciai jau ne-
pripažino net paties Lietuvių Seimo ir
sveikino tuos, kurie jį boikotavo. O juk
jis savo paskelbtoje rezoliucijoje taip
pat šaukia, kad tik jis atstovaujantis tik-
rajai revoliucinei demokratijai, proleta-
rijai, kad tik jis tekalbąs plačiųjų mi-
nių vardu. Tokie išrodinėjimai ir šaka-
vimai tinka tik mitinguose, kur sten-
giamasi veikti daugiau į jausmą, į žė-
majį instinkta, naudojantis žmonių jau-
simu ir nesusipratimu ir tikrųjų dalykų
nenuvokimu, negu į protą. Ir delto to-

Gerb. „Lietuvių Balso“ IGALIOTINIAMS.

Labai prašome G.G. „Lietuvių Bal-
so“ Igaliotinius paskubėti grei-
čiau atsiskaityti su mumis
už gautuosius per „Liet. Balso“ Ad-
ministraciją pardavinėti šių 1917 me-
tų lietuviškus kalendorius: 1) Lietu-
vių Kalendorių, 2) „Žiburio“ Kalen-
dorių ir 3) Lietuvių Balso Sieninį
Kalendorių. Jau visai baigiasi visas
pusmetis, mums juk taip pat reikia
atsiskaityti su leidėjais ir suvesti są-
skaitos. Neparduotus kalendorius pra-
šome grąžinti.

„L. B.“ Administracija.

kie kairiojo sparno išrodinėjimai tiems,
kurie atėjo į Seimą rimtai šaltu protu
svarstyti ir rišti svarbiųjų klausimų,
neveikė ir į juos įspūdžio nedarė.

Toks buvo Seime apas ir nuomonių
įvairavimas, svarstant Lietuvos politi-
kos ateities klausimą ir siūlomąsias re-
zoliucijas del jo. Čia reikia pasakyti,
jog ir kairieji, ypač daugelis soc.-liau-
dininkų, besvarstant tą klausimą, buvo
jau belinkstą balsuoti už tokią rezoliu-
ciją, kurios rezoliutyvioje dalyje būtų
išreikštas Lietuvos nepriklausomybės
reikalavimas, kaip Taut. Pažangos bu-
vo siūloma. Tai viešai patvirtino ir
vienas soc. liaudininkų lideris derybose
del Tautos Tarybos sudarymo birž.
15 d. Tikrai įsikisimas Dem. T. Lais-
vės Santaros ir jos griežtas atsistoji-
mas prieš Tautos Pažangos rezoliuciją
suardė tą besidarantį Seime nuomonių
susitelkimą į kravą ir jį išsiliejimą vie-
noda formula.

Kokiu būdu įvyko pats Rusijos Lie-
tuvių Seimo suirimas, „Liet. Balso“
skaitytojai jau žino (žūr. „Liet. Bal.“
№ 40 ir 41). Kituose „Liet. Balso“ nu-

G. G. „Liet. Balso“ Skaitytojams!

Jau visai baigiasi šių metų pirmasis pusmetis, o daugelis Skaitytojų buvo užsisakę laikraščius tik pusei metų. Tad Gerbiamieji, kieno prenumerata baigiasi liepos 1 dieną, pasiskubinkite TUOJAU

užsisakyti „Lietuvių Balsa“ ANTRAM PUSMEČIUI,

kad paskiau nesusitrukdytų darbas ir laikraščius siuntinėjimas.

Kadangi visa be galo brangsta, tai priversti esame nuo antro pusmečio kelti truputį ir laikraščio kainą.

Nuo liepos 1 dienos ligi metų galo „LIETUVIŲ BALSO“ kaina:

5 rub. 20 kap., 3 mėnesiams 2 rub. 70 kap., 1 mėn. 95 kap.
Už adreso pakeitimą 50 kap.

meriuose dar mes paliesime tą dalyką, kad būtų suprantamiau suardžiusių Seimą tolimesni darbai.

L. Noreik.

Rusijos Lietuvių Seimo VYKDOMOJI KOMISIJA.

Posėdis I.

Protokolas.

Posėdis buvo š. 1917 m. birželio 7 d. Vosyliaus Salos 7 linijos № 2 pas prof. A. Valdemarą 7 val. vak. Posėdyje dalyvavo: prof. A. Valdemaras, A. Dubinskis, V. Matulaitis, kun. prof. B. Česnys, kun. Vailokaitis, L. Noreika, inž. Šimoliūnas ir V. Bičiūnas.

1. Vykdomoji Komisija pasiskirstė pareigomis šitokiu būdu: tikrieji Komisijos nariai: M. Yčas, prof. Valdemaras, kun. prof. B. Česnys, adv. A. Tumėnas, V. Bičiūnas ir d-ras D. Bukontas; pavaduotojai: J. Linartas, kun. Vailokaitis, L. Noreika, A. Dubinskis, Vin. Matulaitis ir Šimoliūnas. Komisijos pirmininkas—M. Yčas, vicepirmininkas—A. Valdemaras, sekretorius—A. Tumėnas, išdininkas—V. Bičiūnas.

2. Pradėdama darbą Komisija svarstė išėjusių iš Seimo frakcijų susirinkimo nutarimą sudaryti Tautos Tarybą ir, kadangi toji naujoji „Tautos Taryba“ neturi nei juridinės, nei moralinės teisės atstovauti Rusijoje gyvenančių lietuvių visuomenei; kadangi minėtoji „Tautos Taryba“ yra pasiryžusi paskelbti vienu balsu Petrapiilio socialinio susirinkimo priimtąją rezoliuciją kaip ne tikrąją lietuvių visuomenės žodį; manydama, jogei panašus „Tautos Tarybos“ žingsnis gal sukompromituoti lietuvių visuomenę svetimausių ir vyriausybės akys, —

pripažino reikalinga:

a) pradėti tarybas su minėtają „Tautos Tarybą“ apsaugoti visuomenei nuo negeistinio šiuo momentu kompromitavimo lietuvių vardo;

b) minėtas tarybas pavesti Vykdomosios Komisijos prezidiumui;

c) stengtis įvairiais būdais rasti šiuo reikalu kompromiso kelią, nenusižengiant pamatiniam Rusijos Lietuvių Seimo nutarimui dėl Lietuvos politikos ateities;

3. Komisija pripažino būtina reikala šaukti Lietuvių Konferenciją Stokholme, kurioje dalyvautų Rusijos, Amerikos, Šveicarijos ir Didžiosios ir Mažosios Lietuvos atstovai. Tuo reikalu Komisija įgalioja savo vicepirmininką prof. Valdemarą, kuriam paveda drauge dalyvauti toje Konferencijoje Rusijos Lietuvių atstovo teisėmis.

4. Tautos Mežiavos organizavimu pavesta rūpintis Lietuvos Sekcijai iš trijų žmonių: kun. Vailokičio, d-ro Bukonto ir V. Bičiūno. Tuo tarpu V. Bičiūnas kaip Komisijos išdininkas, ier-

liotas priiminėti visas Komisijos išdan siunčiamas sumas.

Vykd. Komisijos posėdžio pirmininkas A. Valdemaras
Už sekretorių V. Bičiūnas.

Prierašas. Vykindamas Vyk. Komisijos nutarimą, prof. A. Valdemaras ilgai tarėsi su St. Šilingu dėl pseudoseimo rezoliucijos. Socialistinių frakcijų priimtoji rezoliucija dėl Lietuvos politikos ateities to paties susirinkimo nutarimu turi būti įteikta Rusijos Laikinajai vyriausybei, Darbininkų ir Kareivių atstovų Tarybai ir užsienių demokratijoms kaip Lietuvos Seimo rezoliucija. Gi iš laikraščių jau visiems žinoma, kad Seimas priėmė kitokią rezoliuciją. Atmenant, jog tai, kad Lietuvos Seimas buvo, yra visiems žinomas faktas, oficialus įteikimas vienos tik rezoliucijos, ne tos, kuri Seimo tikrai buvo priimta, bet tos, kuri Seimo taktikai buvo atmeta, būtų tik visuomenės nuomonės falsifikavimas. Tada jau būtinai reikėtų įteikti oficialiai ir tikrai Seimo priimtoji rezoliucija. Bet tada jau tikrai svetimoji visuomenė pamatytų, kaip mes lietuviai esame dar tiek nesubrendę, kad net svarbesniu savo politikos ateities klausimu neturime vienodos nuomonės; ir kaip dar tiek esame nedisciplinuoti, kad mažuma, kuri dalyvavo dalyko svarstyme, dalyvavo balsavimuose, stengėsi išvesti Seime savo rezoliucijas, nepasiduoda dauguma balsų priimtiems nutarimams, kadangi jie ne tokie, kokių norėjo mažuma. Tais motyvais Vykdomoji Komisija ir rado reikalinga tarties su išėjusių iš Seimo srovių atstovais atrasti koki nors būdą rezoliucijoms sutaukinti. Tuo tikslu A. Valdemaras ir buvo pasiūlęs Šilingui kelis tokius būdus. Tie būdai tokie: 1) sudaryti vieną bendrą delegaciją, kuri surašytų greta abi rezoliucijas: ir tikrai Seimo priimtąją ir po jos tuojau antrąją, kaip mažumos siūlytą ir palaikytą, paaiškinus, kad antroji esmės turiniu sako ta pat, ką ir pirmoji, tik rodo kitą kelią tam pačiam tikslui atsiekti; 2) antras būdas, kad busimoji Tautos Taryba, kaip bendrasis tautos organas, sudarytų vieną bendrą pranešimą, atpasakodama iš abiejų rezoliucijų tai, kas yra abiejų buvusiojo Seimo sparnam priimtina, apleidus tai, kas juodu griežtai skiria. Buvo kalbėta ir apie dar kitokius būdus. Bet tos tarybos pasibaigė niekais. Trys išėjusios iš Seimo partijos: soc. demokratai, soc.-liaudininkai ir Santara užsikirto, kad Tautos Taryba vykintų ir skelbtų tik pseudoseimo priimtąją rezoliuciją ir jo nutarimus. Kompromisinio kelio jie jokio nepriėmė. Tada, žinoma, pasidarė toks padėjimas, jog ne tik apie bendrą Seimo nutarimų pranešimą, bet ir apskritai apie bendrą tautos organizaciją—tarybą nebegalima buvo susikalbėti.

L. N.

P. Leonavičius.

Kaip gyvenama Lietuvoje.

(Žiūr. „L. B.“ 45).

I. Prieš pat užeinant vokiečiams.

Nors Vilniaus policijos viršininkas ir buvęs sakes, kad milicijantų nevarys iš Vilniaus, bet galų gale ir milicijantai gavo slapstyties. Baisu buvo išeiti į gatvę. Išėjus reikėjo eiti, bėgte bėgti, kaip galvos daužtam, arba vežėju važiuoti, kad policija nepagautų. Niekur beveik nebuvo matyti laisvų jaunų vyrų gatvėse, tik vieni kareiviai ir moters. Ir vežėjų moterų daug buvo pasirodę, nes vyrai bijojo, kad neišgautų.

Buvo atsitikimų, kad aficerius arba koks valdininkas, negalėdamas sulaukti traukinio, prie stoties pasiėmęs vežėją vertė jį važiuoti į Vileiką, o iš Vileikos vis toliau ir toliau, taip kad žmogus paskui nebegalėjo grįžti į Vilnių. Ir šeimyna palikdavo be jokios globos.

Gaudėm visokias žinias apie vokiečius: kaip jie toli nuo Vilniaus, kaip elgiasi su žmonėmis? Bet tikrų žinių negalėjome gauti. Vienas taip kalba, kitas kitaip — ir nebežinau žmogus, kuo tikėti, kas tiesą sako.

Jau kasdien šuviai vis aiškiau ir aiškiau girdėti. Jau artinas pati ta audra, kuri visa naikina, plėšo, drasko, degina be pasigailėjimo. O mes visi Komiteto nariai ir bendradarbiai, susirinkę į Lietuvių Centro Komiteto butą (Vilniuje. Red.), tariamės, kas daryti, kur dingti, kai pradės Vilnių bombarduoti. Vieni sakė, kad bombarduos, kiti, kad ne. Buvo ginčų. Smetona ramino visus, išrodinėdamas, jog vokiečiai tokiu pat būdu paims Vilnių, kaip paėmė Kauną ir kitus miestus Lenkuose, nes vokiečiams nėra jokios prasmės bombarduoti miestus. Vilnius ne kokia tvirtuma. Gyvena jame ramūs gyventojai. Smetonos žodžiai įvyko.

Em. Vileišienė nuėjo į intendantūrą ir gavo kelis šimtus pudų sausainių, kurių rusai bėgdami nebegalėjo jau išvežti. Taip pat p. E. Vileišienė gavo ir ruginių miltų — visa Liet. Komitetui n. d. k. š.

Kada rusai išdangino iš Vilniaus rusų vaikų prieglaudą iš Našlaičių gatvės № 16 ir 23 (Kudikelio Jėzaus prieglauda. Red.), taip pat E. Vileišienė nuėjo į gubernatorių ir paprašė, kad prieglaudos namus pavestų Lietuvių Komitetui. Gubernatorius Veriovinas noromis su tuo sutiko ir prieglaudą pavedė lietuviams. Lietuvių Komitetas tuojau ėmė vaikučius gabenti iš kitų prieglaudų ir dėti juos Didžiojo Prieglaudon (taip pavadino tą prieglaudą lietuviai). Prieglaudos sandėlius ėmė krauti visokiais valgomais daiktais — maistu. Ir jau buvo sudėta maisto maž daug už kokius 45 tūkst. rublių.

Netikėtai dar kartą atvažiuoja į Vilnių Trakų dekanas kun. Maliukevičius ir prašo duoti jam kokio nors maisto vežties į girias.

Kun. Maliukevičius su visais savo parapijonais buvo apsigyvenęs Rudnikų giriose ir raistuose, kada buvo šaudomi Trakai. Galima įsivaizdinti, koks ten buvo gyvenimas. Moters net su mažais vaikais vargo miške be jokios pastogės. Nuo lietaus reikėjo slapstyties ir dangstyties po medžiais, nuo šalčio — šildyties prie sukurto lauželio kur tankumyne, kad kas nepamatytų.

Kun. Maliukevičius pranešė mums, kad rusai jau traukia savo pajėgas iš palantvaravio ir kad todėl jau tuojau Vilniuje bus vokiečiai.

Petras Klimas, Jokūbas Šernas ir aš gyvenome kartu Žavalinėje gatvėje № 11, b. 6. Nieko nemokėjome turėkiamus kambarius ir rakandus turėjome. Tada galima buvo gyventi, kur tik nori. Kiti net prašydavo, kad kas eitų ir užimtų kambarius, bijodami, kad neužimtų vokiečiai.

Nusibodo mums visiems tokis gyvenimas. Komunikacija su pasauliu sutraukta. Laiškų jau nebeauname, telegramų taip pat, nes paštas ir telegra-

fas jau iškraustyti. Musų lietuvių laikraščiai vis dar tebeina, dėdami šokių tokių žinelių iš vietinio gyvenimo ir gaudama dar kai kada šį tą ir iš karo štabo.

1915 m. rugsėjo rodos apie 5 (18) dieną Vilniaus miesto palicmeisteris pranešė taip vadinamam milicijos komendantui, kad milicija užimtų palicijos vietą. Milicijantai tuojau išėjo į gatves su pagaliais ir aprišta rankove kiekvienas. Bet slapstėsi vargšai užkampėse, matydami kareivius plėšiant krautuves, bijodami patys gauti į kailį nuo įnirtusių rusų kareivių.

Rusų kariuomenės liekanos bruzdėjo per miestą. Vilniaus palicija jau buvo išvežta tam tikru traukiniu Pagirų keliu, nes kiti gelžkeliai jau buvo vokiečių sugadinti. Visi Vilniaus miesto gyventojai jau buvo įsitikinę, kad naktį arba rytą mieste jau bus vokiečiai.

Petras Klimas ir Jok. Šernas kaip milicijantai išėjo į sargybą, o aš ramiai nuėjau gulėti, tikėdamas, jog rytą rasiu atmainą: jog būdamas vietoje būsiu atsidūręs užsienyje.

(Bus daugiau).

Iš Lietuvos.

Amerikos laikraštis „Tėvynė“ iš Lietuvos laikraščio „Dabarties“ duoda štai kokių žinių:

Apie Veiverių parapijos mokyklą ir kelius. Apsigyvenus vokiečiams, mūsų (Veiverių Red.) šalyje vyriausybė ėmė rūpintis žmonių švietimu ir įsteigė mokyklą vaikučiams nuo 6 iki 14 metų amžiaus. Pirmiausia priėmė 40 mokinių, o kadangi nebuvo tinkamo namo mokyklai, tai ir tuos turėjo padalyti, taigi vieni mokinosi pirmą, kiti paskui. Per visą žiemą iki vasaros poilsio mokinosi vien vokiškai. Rudenį, prieš pradėdant mokslą, kelios motinos, suprasdamas mokslo vertę, nuėjo pas komendantą prašyti leisti mokyti jų vaikus ir gimtos kalbos. Komendantas leido. Vietoje vieno vokiečio mokytojo tuojau davė antrą—lietuvi. Mokinių skaičius triskart padidėjo. Juos padailijo ir tris skyrius ir davė dar vieną lietuvių mokytoją. Vietos kun. klebonas kas antrą dieną lanko mokyklą. Vaikus moko iš knygų „Kas skaito, rašo, duos neprašo“, „Žvaigždutė“, „Musų dirva“ ir į tą trumpą laiką mokiniai taip dailiai ėmė skaityti, kad net malonu. Jau gražiai moka pasakyti Maironies ir Gustačio eiliu. Žmonės kaimiečiai daug geriau žiūri į mokinančiąsias jaunuomenę ir vis labiau supranta mokslo vertę.

Toliau tas pats „Dabarties“ korespondentas sako, kad vokiečių vyriausybė prispyrusi vietos gyventojus taisyti kelius, iš ko kilę didelių nepasitenkinimų, bet dabar žmonės jau supranta, kad visa tai buvę daryta tik jų (? Red.) gerovai, ir patys džiaugiasi, kad dabar gera esą važinėties.

Lietuvių vaikų prieglauda Kurše. Liepojos lietuviams labai rūpi augančiosios kartos auklėjimas. Tai matyti iš jų darbinimosi vaikų prieglaudos reikalais. Liepojoje jau nuo pereinamųjų metų gegužės mėnesio 20 dienos yra įsteigta lietuvių prieglauda vaikams senajoje parapijos mokykloje. Tą prieglaudą išlaiko pelnu iš lietuviškų vakarų ir Liepojos lietuvių visuomenės aukomis. Prieglaudoje dabar yra 70 vaikų. Liepojos lietuviai labai atjaučia prieglaudos reikalus. Taitai parodo kad ir surengtas Kalėdų lietuvių vakarėlis, kuris davė 540 rublių gryno pelno; buvo ir antras vakarėlis tam pat reikalui, iš kurio gauta 520 rublių pelno.

Lietuvos lenkų skundos. Petrapiilio „Dziennik Polski“ rašo, kad įžymiausi lenkai iš Lietuvos ir Lenkijos raštu įdavę Vienos lenkų ratui skundą ant vokiečių vyriausybės Lietuvoje, kuri ten varžanti lenkus politikos, tautos ir ekonomijos srityje. Skundos esančios paremtos tam tikrais dokumentais. Lenkų ratas iškelsias viešai tas jų skundas Austrijos parlamente.

Lietuvių karininkų balsai ir reikalai.

Kareiviai lietuviai lenkų ir latvių pulkuose.

Paskutiniu laiku dažnai tenka girdėti gaudenimui lietuvių kareivių, sukluvusių į lenkų pulkus ir latvių batalijonus iš savo noro arba dėl įvairių priežasčių. Vakar kalbėjau su vienu ir kitu tautiečiu viename latvių pulke, kurie skundėsi jog neapsakomai esą sunku ir nemalonu klausyti kas kart prikašiojimų ir pajukų iš latvių. Jie esą skaudžiami ne tik asmeniniai (prikaišioja latviai, kad jūs neturite kur glauštis, tai ir meluojatės į mus, mūsų tautinius pulkus ir t. t.) bet esą skaudžiami net ir tarnybos atžvilgiu. Pasakoja liet. kareiviai: — Neseniai buvome mūšyje keletas lietuvių ir latvių. Kaip vieni, taip ir kiti sykiu atlikom savo priedermes puikiai. Latviai už tai gavo davany, o mes nieko. Panašių atsitikimų yra neretai. Daugiausia — tai kada reikia eiti prie sunkesnio darbo, siunčiami daugiausia lietuviai arba kitokių tautų — nelatviai.

Teko kalbėti taip pat su lietuvių kareiviais, esančiais lenkų pulkuose. Esą ten mūšikių gan daug. Vieni kalbą tarp savęs lietuviškai, dauguma gi, nenorėdami išduoti savęs lietuviams, kalbą, nors blogai, bet lenkiškai. Dažnai lenkai primena: — Jeigu sukluvote mūsų pulkuose, be abejo padarėte protingai, nes katalikams sykiu visada reik eit iš vieno. Pirmename tik jums, kad jūs turite būti tikri broliai: kitokios kalbos čia girdėti mes nenorime. Jūs esate katalikai, tad kalbėti turime visai tik katalikiškai, o kalba katalikiška yra „lenkiška“. Daugumas tautiečių nebenori daugiau klausyti prikašiojimų ir visokių šmeižimų iš latvių ir lenkų. Pasirengę iš tų pulkų kuogreičiausiai išeiti į seniau tarn. pulkus, bet nevisi žino, kaip padarius ir kur reikia kreipties.

Geriausią bus padarius taip: Kiekvienoje rotėje ir komandoje yra tam tikri komitetai, kurie gina kareivių reikalus. Norintieji išstoti iš tautinių latvių ir lenkų pulkų privalo kreipties į rotės-komandos kareivių komiteto pirmininką (priedermė), paaiškinti jam, kad esą nelenkai arba nelatviai ir pareikalauti, kad jis (pirmin.) kreiptų tuo reikalu į pulko komitetą, paskutinis gi išreikalauja nuo pulkininko leidimą, norintiems grįžti į seniau tarnat. pulkus. Be to dar, greitai laiku bus suorganizuoti taip vadinami „исполнительные комитеты“ lietuvių kareivių ir aficerių prie kiekvienos armijos, kur tik yra lietuvių. Šie komitetai be abejo pasirūpins palengvininti išstoti iš minėtųjų pulkų. 12 armijoje panašus komitetas netrukus bus steigiamas. Aficer *Šlepetys*.

Nuo Lietuvių Karininkų Sąjungos Centro Komiteto.

„Naujosios Lietuvos“ № 15 1 ps. aprašyme Lietuvių Seimo birželio 3 d. posėdžio pasakyta D-ras Žemgulys lietuvių karininkų suvažiavimo vardu pasveikino Seimo revoliucinę sąją išreikšdamas jai karininkų pasitikėjimą.

Centro Komitetas Lietuvių Karininkų Sąjungos aiškumo delei skaito reikalinga pranešti vientaučiams, kad Rusų armijos lietuvių karininkų suvažiavimas pasibaigė gegužės 29 d. kada ir buvo karininkų suvažiavimo vardu pasveikintas Seimas. Ateity gi suvažiavimas neigaliavo nieko daryti, kokius nors žingsnius suvažiavimo ir visų karininkų vardu.

Todel d-ras Žemgulys birželio 3 d. jau neturėjo teisės sveikinti Seimo revoliucinę sąją suvažiavimo vardu ir išreikšti jai pasitikėjimą ar nepasitikėjimą visų karininkų.

Pirmininkas *Laurinaitis*.
Sekretorius *Miliauskis*.

Del steigiamųjų Voroneže lietuviams mokytojams kursų

Voronežo mokytojų pasikalbėjimuose, kaip sulietuvinus greitai laiku mūsų

mokyklos, paaiškėjo, jog ir pačių mokytojų dauguma užtenkamai nemoka lietuvių kalbos ir delto nuspręsta tą spragą kuogreičiausiai užtaisyti, nes ko patys nemokame, negalime to ir kitų mokyti. Ir nutarta buvo šių metų atostogomis suorganizuoti mokytojams lietuvių kalbos kursai.

Gimtosios kalbos mokėjimas tai priedermė kiekvieno šiek tiek apsišvietusio žmogaus. Kalba tai yra įrankis išreikšti žodžiu ar raštu savo mintims. Jau praėjo laikai, kada mums buvo uždrausta savo mintis reikšti mūsų gimtąja kalba, kada mus už savo kalbos vartojimą persekiavo, pravarė džiudavo litvomanais ir daug reikėdavo doriniai ir medžiaginiai nukentėti vien tik dėl to, jog mes esame lietuviais gimę. Jau dabar kiti laikai. Ir tie, kurie į mus lietuviškai kalbant, šnairuodavo ir šaipydavosi, dabar taip pat šaiposi, bet jau dėl kitos priežasties, būtent — dėl to, jog mes savo kalbos nemokame. Ir teisingai; nes mes stengėmės gražiai išmokyti rusiškai, lenkiškai, kurie vokiškai ir prancūziškai, stodavome tam tikslui į tam tikrus kursus, o kiti net atsidurdavo ir užsieniuose, bi tik geriaus išmokus svetimųjų kalbų. Apie savąją mažą kas galvojo, tarydami „kam čia man mokytis, aš ir be to moku lietuviškai“. Kitų tautų jaunimas mokosi savo kalbos 8—10 metų, dirba, prakaituoja ir dar girdėti skundų, jog jis silpnai temokas savosios kalbos. O mes koki laimingi! Nesimokę, nedirbę savo kalbos mokame. Ne, gerbiamieji! Tai yra mūsų apakimas.

Nors šiais laikais svetimos kalbos mums ir nebesirodo malonesnės ir gražesnės už savąją (deja, dar ne visiems!) ir mes dabar nebesigėdime lietuviškai kalbėti, vis tik nedaug šiuo dalyku tesarūpiname. Jeigu rusų mokyklos mažai, arba visai nemokydavo mūsų lietuviškai, tai dabar mes dviguba energija privalome tvertis to darbo. Kalbos mes galime pramokti ir patys, mokydami gramatikos, skaitydami gera kalba parašytas knygas (Bilano, Tumo, Žemaitės, Jablonskio...), įsidėdami žmonių kalbą, skaitydami dainas ir t. t. Vaisingesnių rezultatų tuo žvilgsniu galime pasiekti, lavindami savo (mokytojų) kuopelėse. Nors draugas Murka „Santaros“ № 14 ir kalba: „Lavinimosi kuopelės tam reikalui netinka“. Aš nesutinku su šia gerbiamojo draugo nuomone, nes jeigu kurie mūsų šiek tiek yra pramokę savo kalbos, tai ne kitokiu būdu, tiksliai knygas skaitydami arba susidurdami su savo geriau mokančiais draugais. Ir draugas Murka, gal pamiršęs augščiau minėtus jo žodžius, kitoje vietos kalba: „Kas... namie neprisiruošęs neišduos kalbos egzaminų, tas neprivalo imties mokyklos darbo“. Vadinasi, pripažįsta, jog galime ne vienai kursuose prisiruošti.

Bet kur kas greičiau, lengviau ir tobuliau savo kalbos išmoksime, lankydami suruoštus tam tikslui kursus. Čia turėsime žinovų kalbininkų, kurie suteiks mums daug žinių, daug paaiškins, atsakys mūsų klausimams, išriš abejones. Taigi, draugės draugai, traukime į Voronežo kursus. Bet ne dėl to, jog mums draugas Murka grąsina, kad mums, nelankius kursų ir neišlaikius kvotimų neleista bus mokyklose mokytis ir „imtis mokyklos darbą“. Nes ir minėtasis draugas, tur būti, toliau susipratęs, jog veltui gązdina draugus, kalba: „mokytojų atstaudamas nuo vietos už kursų nelankymą nepabaidysi“. Taigi ne dėl baimės, bet dėl sąžiningo žiurėjimo savo priedermių, dėl meilės gimtosios kalbos ir savo tautos, draugės draugai, ruoškitės į Voronežo kursus. Tai yra mūsų savieji kursai, nes lietuviai skaitytojai lietuviams klausytojams lietuvių mokytojų dalykus skaitys. Džiaugkimės, jog mes to esame sulaukę. Dėlto, draugės draugai, nesigailėkite nei prakaitu sunkiai uždirbto skatiko, nebijokite nei vergingos tolimos kelionės, o atvykite paskirtu laiku į Voronežą.

M. E.

Korespondencijos.

Vincas Kapsukas prieš Lietuvos nepriklausomybę.

PETRAPILIS. *Kapsuko kalba*. Neseniai sugrįžęs iš Amerikos žinomas lietuvių „Leninas“ — V. Kapsukas kalbėjo, kaip Amerikos darbininkai žiūrį į rusų revoliuciją.

Daug pasakojo apie Amerikos kapitalizmą ir jei tai būtų ramiu laiku, jo kalba turėtų didelės svarbos, nes gal nevieną sulaikytų važiuoti Amerikon.

Klausai žmogus tų mūsų „garsų“ kalbėtojų ir beklausant junti, kaip eini į bedugnę, kaip atsidoar negirdėta dievo Molochio žiotis, kuri ryte rija žmogų darbininką. Nematyti jokio išėjimo. Žmogus, gerai patyręs tą jų „politiką“, supranta, kad tai yra tuščias barškinimas į statinę, bet žmogui nepatyrusiam, neapsiskačiusiam bedugnė esti be galo baisi ir nėra ko stebėtis, kad žmonės lieka sufanatuoti.

Klausai „garsiojo kalbėtojo ir jauti, kad darbo žmogus turįs būti kaip gyvulys, — jokio dvasios maisto jam nereikia, tėvynės, nereikia, mokslo nereikia, jokio žmogiško jausmo jam neturi būti. Prisipylei barščių pilvą ir gulėk, jei atliekamo laiko turi. Skaityti gali, bet tik „draugų“ išcenzūruotą literatūrą.

Jei nori skaityti ką nors kita, sergėkit dievai — tai pražūtis vargšo darbininko. Darbininkas daugiau nieko neturi žinoti, kaip tik klausyti panašių „Leninų“; nieko daugiau naprotauti, niekuo neinteresuoties, tiksliai pripildyti pilvą ir keikti kapitalistus, kurių mes lietuvių ne turime ir norim nuo jų išsisaugoti, apsitvėrę nuo savo kaimynių tautų mūro siena.

Kapsukui buvo duoti keli klausimai, pavyzdžiui: — ar Rusijos Socialdemokratų partijos Lietuvių Rajonas kovoja už Lietuvos „laisvą nepriklausomą demokratine respubliką“? Jis atsakė: kad „partija atstuntamė programos punkte leidžia Rusų tautoms apsispręsti, bet V. Kapsukas manas, kad lietuviams Lietuvos nepriklausomybė esanti nereikalinga ir nėra ko už ją kovoti.

Tą pat pasakė ir apie Amerikos lietuvių socialistus, kad ir jie Lietuvos nepriklausomybės negeidžia.

Ar nekvepi čia rusų, ar vokiečių provokacija lietuvių tarpe? Puikus dalykas — juk jei lietuviai nereikalaus sau laisvės, tada Lietuva taps puikia kolonizacijos vieta vokiečiams ar rusams, ir mes turėsime išsidanginti į svetimas šalis karnio duonos ieškoti. V. Kapsukas to nemato. Jauti, jog jis nekenčia lietuvių ir su panieka žiūri į Lietuvos išvadavimą. Kodel jis neina savo idėjų platinti į kiniečių, negrus, rusus ar lenkus, bet ieško savųjų, ieško lietuvių, tų pačių „kvaيليų darbininkų“, kurie neverti yra turėti laisvą nepriklausomą savo tėvynę, ieško tik tarp jų platinti internacionalizmą. Juk, rodos, būnant internacionalu, kur apsigyvenai, ten gera, — bet ne. Čia yra kažkas tokio, kas stovi augščiau už visokią internacionalizmą ir betkokį socializmą — tai fizikos ryšis su savo tauta, nors ji būtų tamsiausia ir nekultūringiausia. Čia tai ir yra tas sunkusis akmuo, kuris užmuša kiekvieną iškeliavusį svetur žmogų, ir tas, kuris nenori būti užmuštas, turi sugrįžti pas savuosius. Taip padarė ir V. Kapsukas: to tautinio jausmo vejamas pametė Ameriką ir sugrįžo Rusijon, idant sugrįžus ir Lietuvon, kaip liausis staugiosios armijos. Ir tada jis jau Lietuvoje platins idėją, jog lietuviams nereikalinga nepriklausomybė. Čia kažkas negera kvepi. Ar nedirbama čia kieno nors naudai?

Reikėtų vis tik savo sugrįžimo tikslus aiškiai viešai paskelbti. Tokių tik idėjų vedamas — griauti tarp lietuvių jų nepriklausomybės ir laisvės idėją, geru noru nieks iš Amerikos nevažiuoja. Iš penktųjų metų V. Kapsuką pažįstame kaip kovotoją už laisvę, bet kas čia dabar pasidarė.

Amerikos politikos gyvenimo žinovas pasirodė geras, bet ekonomistas neperpuikus: klausiant, ar maito sienos pakelia valstybėje šalies vidaus pramonę ir darbininkų padėjimą, atsakė, kad nepakelia ir, esą, pakelti negali. Nors iš tiesų visai kitaip yra ir tik valstybės sienos gali pakelti jos vidaus pramonę, techniką, o drauge ir darbininkų padėjimą.

Žmonės skirstosi, neturėdami gyvenime išėjimo, be gyvenimo tikslo ir reikalo. Rodos, kam čia gyventi, kur „ašarų pakalnei nėra galo“. Kad minia, klausiusi V. Kapsuko kalbos, nenuejo į Nevą ir nepasiskandino, tai reiškia, ji dar turi sveiko proto ir netiki iš oro pagautomis „pasakomis“.

Vis dėlto reikia tikėtis, jog V. Kapsukas galų gale pamatys, kad lietuviai nėra jau taip tamsūs, jog jiems „Lietuvos nepriklausomybė būtų nereikalinga“, ir imsis platinti sveikesnes idėjas.

St. Miliauskis.

Žinios.

PETRAPILYJE.

Petrapičio belaisvių komitetas. Esame gavę tokį pranešimą: „Su tėvyne ir šeimyna susižinomoji Komisija prie Visos Rusijos Miestų Sąjungos Petrapičio apygardos karo belaisvių Skyriaus persikėlė iš didž. Koniusenos (Б. Конюшеная) № 12 į Milijoninę № 34“.

„Aukos pinigais ir produktais primama kasdien nuo 10 lig 4 val., išskiriant šventes“.

„Piliečiai, neužmiškite karo belaisvių“!

Karo ministeris įsakė visus valstybės ir privatių teatrų artistus surinkti 171 pulkan ir pranešti D. ir Kareivių atstovų teatro komisijai, kad toji neveliau kaip liepos 5 d. nusiųstų veikiamojon armijon kariuomenės komitetų žiniai. Toks artistų pulkas varys kariuomenėje kultūros ir švietimo darbą.

Mokytojų institutai. Laikinoji Vyriausybė nusprendė, kad švietimo ministeris praneštų, kad į mokytojų institutus nuo šių metų imsią ir moteris.

Į mokytojų seminarijas taip pat imsią moteris, seminarijų mokytojų komisijai sutikus.

Laikinoji vyriausybė įsakė, kad visos pradedamosios mokyklos: cerkvių, parapijinės, ar šiaip mokyklos, kurios gauna iš valdžios pinigų, privalo pereiti švietimo ministerijos žiniai.

Laikinoji Vyriausybė nusprendė nuo gegužės 10 d. 1917 m. padidinti evakuotiems, sužeistiems ir sergantiems kareiviams pajoką nuo 25 kap. iki 75 kap.

Nuo Laikinosios Vyriausybės. Pusėje liepos mėnesio Paryžiuje šaukiama sąjungininkų konferencija, kuri svarstys Balkanų klausimą. Toje konferencijoje manoma nustatyti bendrą sąjungininkų strategijos ir politikos nuomonę ir veikimas Balkanų klausime. Rusų vyriausybė laikysiantis tos užsienio politikos, kurią paskelbė rusų demokratija. Rusų Laikinoji Vyriausybė sako, kad dabar, pradėjus rusams pulti ir jau parodžius rusų revoliucinės kariuomenės galinumą, Rusijos žodis toje konferencijoje busias labai svarbus.

SVETUR.

Ukrainiečiai. Poltavos gubernij metybė apie Rados Universala. žemiet. susirinkime priimta rez kurioje pripažįstama Rada viscos organu. Laikinosios vy įsakymai turi būti išleisti til susitarus.

Birželio 24 d. pasibaigė jos Darbininkų ir Kareivių stovų suvažiavimas.

Ukrainiečiai. Paskutiniame Laikinosios Vyriausybės posėdy buvo svarstomas siuntimo komisijos Kievan ištirti vietoje Ukrainos Rados reikalavimo klausimą. Kadetų partijos centro komitetas pranešė, kad jie šioje komisijoje nedalyvausią.

SVETUR.

Studentai lenkai Varšuvoje. Visas Varšuvos politechnikumo studentus lenkus ne nuolatinius Varšuvos gyventojus vokiečių valdžia įsakė per 24 valandas apleisti Varšuvą.

Chinuose. Ties Lapfono stotimi netoli Pekino manarchistų kariuomenė susimušė su respublikonų kariuomene. Manarchistai pasitraukė.

Japonų spauda rašo, kad Chinuose respublikos šalininkai rengiasi aktyviai stoti prieš manarchinę tvarką ir prieš cinkų dinastiją. Delei to esą gaudų, kad Japonai siųsią Chinuosna savo kariuomenę kitataučių nuosavybei saugoti.

Rumunuose. Visas ministerių kabinetas atsisakė nuo vietų. Karalius įsakė žymiesiems veikėjams sušaukti tarybą, kuri sudarytų naują ministerių kabinetą. Ministeriai posėdin neatėjo.

Amsterdamas. Birželio 23 d. Amsterdamo buvo didelių demonstracijų, iššauktų maisto dalykų trukumu. Buvo net susirėmimų su kariuomene. Daug krautuvių sudaužyta. Yra užmuštų ir sužeistų.

Vokioje. Šveicarų laikraščiai rašo, kad Vokioje buvę daugelyje vietų badujančių minių judėjimų. Diuseldorfe, Stetine ir Augštojoje Silezijoje alkanų žmonių minia sudaužiusi daug valgomųjų daiktų krautuvių. Minia numalšinti pasisekė tik kariuomenę pakvietus.

Vokioje. Reichstage buvo svarstomas karo klausimas.

Karas tebesiaučias. Būtų galima buvę baigti baisią skerdynę, jeigu priešininkai būtų norėję taikyties kai Kaizeris siūlė. Priešininko karo tikslai tebėsa tie patys. Vokiečiams likę tik vienas: susivienyti ir nepasiduoti, kad priešininkas išdraskytų Vokią.

Manoma išleisti 15 milijardų karo paskolą. Paskutinė karo paskola davusi 13 milijardų markių.

KARAS.

Rusų šone. Rusų kariuomenė, sustiprinusi užimtąsias vokiečių vietas birželio 23 dieną, vėl pradėjo pulti vokiečius. Vienoliktąjį kariuomenės generolo Erdelio vedama po smarkaus armotų šaudymo puolė priešininkų apkalas. Ypač atkaklus mušiai prasidėjo ties Prisovco kaimu, netol nuo linijos Tarnovo, Lavrinovcai, Travotloki ir Godovai. Kai kurie sustiprinti priešininko punktai ėjo iš rankų į rankas. Nežiūrint atkaklaus priešininko ginimosi, rusų kariuomenė per dieną paėmė tris priešininko linijas.

Rusams kol kas labai sunku priešininką pulti, nes užpakaly priešininko pozicijų padaryta daug tam tikrų kelių, kuriais vokiečiai trumpiausiu laiku gali pervežti savo kariuomenę iš nepavojingų vietų į pavojingesnes.

Rusų puolimas Godovo, Kaniukų ir Zlotos Lipos linija vokiečiams labai pavojingas. Jeigu čia rusams pasisektų praplėsti vokiečių frontą, tuomet du svarbiausiuosius priešininko punktus, ginančius Lvovą, nebeturėtų reikšmės nes rusų kariuomenė apeitų juos iš kitos pusės.

Matyti rusų kariuomenė pasiryžusi žygiuoti į Lvovą, jie tokiu būdu plačiu plotu puola vokiečius ir tuo žinoma neduoda priešininkui sutraukti į vieną punktą didesnių pjūgių. Dolino ir Stanislovo apylinkėje rusų kariuo-

menė taip pat pradėjo pulti priešininką. I pietų vakarus nuo Bogoradčano rusų kariuomenė pasislinko priekin.

Karpatuose rusų kariuomenė neduoda austrams ramybės ir austrai priversti laikyti čia daugiau kariuomenės. Iš to matyti, kad priešininkui reikia atsargiam būti, nes rusų kariuomenės puolimas apėmė didelį plotą. Iš paskutinių žinių žinoma, kad ir Pinsko balose rusai pradėjo pulti vokiečius.

Dunojaus upėje rusų kariuomenė nuskandino ginkluotą armotomis austrų laivą.

Vokiečių gidroaeroplanai buvo atskridę ant Ezelio salos ir Arensburgo miestan. Rusai armotomis priverstė vokiečių gidroaeroplanus grįžti atgal.

Birželio 23 d. rusų greitlaidis Dunojaus upe iplaukė Razino ežeran ir šaudė austrų apkalas.

Prancūzų šone. Visų prancūzų šonu smarkus armotų šaudymas. Vietomis vokiečiai puolė prancūzus, bet prancūzai vokiečių puolimą atmušė.

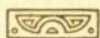
Anglų ir belgų šonuose armotų šaudymas.

Paskutiniu laiku vokiečiai sumobilizavę vieną milijoną naujos kariuomenės. Ta kariuomenė busianti papildyti tai kariuomenei, kuri mušasi su rusais.

Paskutinės žinios.

Rusų šone. Rusų kariuomenė praplėsi priešininko frontą paėmė Jezupulio miestelį, Cionžovo, Pavelčės, Ribno kaimus ir Liseco stotį. Viena diena paėmė 131 aficerį, 7000 kareivių, 48 armotas, iš jų 12 didžiųjų ir daug kulkosvydžių.

Kaukazo šone. Rusų kariuomenė, spaudžiama turkų kariuomenės, apleido Pendžviną. Kanekina ir Kasrišiną rusai taip pat apleido.

Atviras laiškas vargoninkams tremtiniais.

Kada karo audra pasiekė Lietuvą, tada gyventojai, apimti baimės, išsižadėję savo turto, bėgo kur kas išmanė. Kaip dabar matome iš laikraščių, lietuviai tremtiniai išsisklaidė po visokius Rusijos kampus kempelius. Tarp jų yra žmonių visokių luomų ir profesijų. Yra tarp jų ir dalis vargoninkų, kurie vietomis taiso chorus ir tuo linksmina ir lavina nuliūdusius tautiečius. Kaip vieni taip kiti, aplinkybių suspausti emėsi tokio darbo, kuriuo galėtų save aprūpinti, neatsižvelgdami visai į savo profesiją. Vargoninkai, atsidūrę svetimausių būryje ir suprasdami aiškiai, kad savo amatu negali nieko pelnyti, pametę jį į šalį, griebėsi to, kas kėlė sugriebti. Iš tos prieštasties daugumas vargoninkavimo išsižadėjo visai: vieni liko mokytojais, kiti buhalteriais, treti lavinasi, kad gavus brandos atestatą, o muziką kad kas studijuotų — nežinau. Kiek man žinoma jei neklystu — tremtinių vargoninkų yra nemažas būrelis.

Mane labai suinteresavo, koksai yra procentas išsižadėjusių visai vargoninkauti ir koks bus muzikos stovis po karo sugrįžus — Lietuvoje.

Tuo tikslu kreipiuos į visus vargoninkus tremtinius ir prašau pranešti man atviru, kas mano sugrįžęs, Lietuvoje nebėgvargoninkauti ir kokią profesiją sau išsirinko?

Remdamos suteiktomis žiniomis, galėčiau susiinteresuoti toje srityje visuomenei ateiti į pagalbą ir tuo būtų labai naudinga net patiems vargoninkams ši statistika, sugrįžus Lietuvon taip istoringais gyvenimo metais.

Tai gi, prašau neatidėlioti, bet tuojau atsakyti į viršų nurodytus klausimus.

I. Žylevičius.

Adresas: Petrograd, 12 rota, n. 12, b. 20 Juozui Žylevičiui.

Redaktorius L. Noreika.
Leidėjas Martynas Yčas.

Stojamieji egzaminai „Saulės“ mokytojų kursuose prasidės rugpjūčio 28 d.

Visokių žinių suteikia kursų vedėjas. — Гор. Воронежъ, губ., Старо-Московская ул., № 19. — Baigusieji kursų gauna mokytojų teises.

Tą pat dieną prasidės egzaminai BUCHGALTERIŲ KURSUOSE.

Sekmadienyje š. m. liepos 16 d. MINSKE, miesto teatre, lietuvių moksleivių grupė taiso viešą LIETUVIŲ VAKARĄ.

Vaidins J. PLEIRIO, keturių veiksmų komediją „VAGIS“. Smulkmenos programoje.

GEPBIAMUS PILIEČIUS KVIEČIAME ATSLANKYTI.

Bilietų iš anksto galima gauti L. KOMITETE—Коломенская, 30, pas K. Barniškį. Reng. Komisija.

Prek. ženklas
Prek. ir Pram.
Dep. patvirtintas
visok. pavid.

INKARINIS PEN-EKSPELERIS

SU INKARU.

„R. I. Veiso ir K° pirmiau F. Ad. Richterio ir K°“ Prek. Nam. Geriausias priemonis nuo REUMATIZMO, LAUŽYMO, SUŠALIMO ir INFLUENCIJOS.

Parduodama visose gerosiose aptiekose ir aptiekose krautuvėse. SAUGOKITEŠ IMITACIJŲ! Perkant prašom įsidėti mūsų APTAISUS ir FIRMA.

Kainų sąrašus ir knygeles siunčiame veltui.

„R. I. VEISO ir K° pirmiau F. AD. RICHTERIO ir K°“ Prek. Nam PETRAPILIS, Mikalojaus g. № 4.

Skaitykit ir platinkit „Lietuvių Balsą“!

Ši valanda yra be galo svarbi. Dabar svyruoja mūsų tautos ir mūsų Tėvynės Lietuvos likimas. Jis pareina nuo mūsų pačių susipratimo ir mokytojų ginti Lietuvos reikalus. Visi turime žinoti, kas darosi aplink mus ir ką mes turime daryti. Tenebūnie nė vienas lietuvis be laikraščio, to kelio vadovo.

„Lietuvių Balsas“, kaip pirmiau, taip ir dabar stengiasi ir rūpinasi tą kelią rodyti ir šviesti.

Kas jau skaitote „Lietuvių Balsą“, patys matote, kaip jis yra atsidėjęs ir atsidavęs Tėvynės ir lietuvių visuomenės reikalams.

Gerb. „Lietuvių Balso“ skaitytojai! Juk mums visiems brangūs tie keliai, kuriais eina „Lietuvių Balsas“, tie reikalai, kuriuos jis gina, tie idealai, kuriuos jis rodo ir kurių padeda ieškoti.

Tad visiems mums turi rūpėti, kad „Lietuvių Balsas“ pažintų ir imtų skaityti ir tie, kurie dar nėra jo matę ir skaitę. Paraginkite savo draugus ir pažįstamus užsisakyti ir skaityti „Liet. B.“.

„Lietuvių Balso“ kaina: nuo liepos 1 d. lig metų galo 5 r. 20 k., 3 mėn. 2 rub. 70 kap.

Adresas: Петроградъ, Саперный пер. 9, Редакция „Liet. Bal.“

Reikalingi darbininkai

kirtimui ir vežimui miško.

Uždarbis ne mažiau 5 rub. į dieną. Miesto užtektinai ir pigiau, negu kur kitur, miestas (Tuapse) arti. Sužinot: r. Tyance, Черномор. губ., Церковная гора д. Ерохина, Кржичевский. 116—10

Viatkos skyriaus siuvykla

priims dar 2 lietuvaiti siuvėji, mokančius siūti mokyties kirpimo, pilnu užlaikymu. Mokestis už darbą sulig mokinės gabumo.

Siuvykla — Спасская 36.

Komitetas: Московская 40.

109—1

ROKAS SAVICKAS iš Gruzdžių miestelio ir ROKAS BARAUCKAS iš Karvelių kaimo Šiaulių aps. ieško giminių ir pažįstamų. Adresas: Петроградъ, За Невской Заст. Нов.-Александровская ул. 13 кв. 3. 118—4.

Kar. ANTANAS LUKŠIS iš Suv. губ., Gižų val., Lukiškių kaim. ieško gim. ir pažįstamų. Adresas: Дѣйств. Арм. 3 Рижскій погр. пѣх. полкъ 5 сотня. 75—3.

Dragūnas J. PAKALKA, Suvalkų губ., Naumiesčio aps., Globelių kaimo ieškau giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite. Петроградъ, Забалканскій 30 кв. 32. 117—1

Mokytoja ZOFIJA ŠALKAUSKAITĖ, ir MARIJA NOVODVORCKIENĖ, Kauno губ., Zarasų aps., Skapiškio par. iš Kepuriškio ieško Liucijono Didžgalvio giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite. Adresas: Петроградъ, За Невской Заставой, Муровьевскій пер. 22/1, кв. 2. 120—3

KAZIMIRAS JURGAITIS Kauno губ., Panvėžio aps., Linkavos valšč., Šikštonių sodž. ieško brolių, seserų, giminių ir pažįstamų. Adresas: Петроградъ, Петр. ст. Саблинская ул., д. № 15 кв. увѣчен. воин. 119—4

ADOLFAS GRIGAITIS iš Kybartų, Suv. g. ieško kar.: Kazio Klimavičiaus, Kazio Bartuškos ir Juozo Zubrickio, taip pat giminių ir pažįstamų: г. Воронежъ, Никитинская 27, В. Гуревичу. (iduot Grigaičiui). 122—1

Kar. A. ČIURLIS Kaun. g., Pan. aps., m. Pušalotų ir A. ŽAUGA, Kaun. g. Telšių aps., Tirkšlių par., Karmačių sodž. ieš. gim. ir pažįst.: Дѣйств. Ар. 53. Арт. бриг., 1-батарея.

EMILIJA DZIEVEČKA, Kauno губ., Panevėžio aps. iš Raudondvario eško giminių ir pažįstamų. Сергиевская Пустыня. Балт. ж. д. Тилинь пер. № 2, кв. 7. Е. Дзевечко. 114—1